

___/OT ZA HROBOM?

Napísal: **O. Ján Ďurkaň**, misjonár

Imprimi potest

P. Aug. Krjačík

prov. C. s. s. R. Bratislava 16. III. 1943

Imprimatur

+ Pavel

episkopus. 18. III. 1943

Je život za hrobom?

Drahý priateľ, žiješ a azda šťastne žiješ. Ale čo vieš iste? Iste vieš, že tvoj život sa raz skončí. Iste vieš, že príde hodina smrti aj pre teba a že táto smrť odlúči ťa od všetkého, a že nič ti nenechá. Všetko šťastie, všetky tvoje nádeje sa rozplynú ako bublina.

A čo bude potom s tebou? Potom bude všetkému koniec? Áno, mnohý človek, ktorý nemá nádej v nič dobrého po smrti, by si želal, aby po smrti bolo všetkému koniec. Ale márne želanie. Či niekto chce, alebo nechce, či niekto verí, alebo neverí, je isté, že po smrti nie je všetkému koniec. Po smrti len začne život, život večne trvajúci.

Človek má nielen telo, ale aj dušu. A duša je duch. Duch však je nedeliteľný, nesmrteľný. Teda aj duša ľudská je nesmrteľná. bude žiť naveky aj po odlúčení od tela.

Že skutočne po smrti nie je všetkému koniec, o tom vždy boli a doteraz sú presvedčení všetci ľudia so zdravým rozumom. Aj pohanovia verili v posmrtný život. A tým viacej sme povinní veriť v posmrtný život my kresťania, ktorí od samého Boha, Isusa Christa, sme boli poučení o posmrtnom živote, ktorí sme boli božskou krvou vykúpení, aby sme mali šťastný život po smrti, a ktorí vo Viruju vyznávame: »Čaju voskresenia mŕtvych i žizni budúšaha vika« — očakávam vzkriesenie mŕtvych a budúci večný život.

Kto neverí v posmrtný život, ten nie je vôbec kresťanom, ten ani v Boha neverí. Ale tak ako blázon, šialený povedal si v svojom srdci: »Niet Boha«, tak len blázon, šialený môže povedať: niet nič po smrti.

Je Boh a je večný život po smrti. Keby Boha nebolo, nuž potom ani nás by nebolo. A keby nebolo po smrti večného života, potom náš život na zemi by bol najväčším nešťastím, hlúposťou. Veď človek je najvznešenejší tvor zemský a tak ťažko si musí zarábať potrebné veci k životu, a vtáčik, zviera je o toľko nižšie a ako ľahko si zaobstará životné prostriedky. Pre-

to keby sme mali len na tom svete žiť a po smrti v nič sa premeniť, potom by nám bolo lepšie sa stať zvieratmi.

Ale nie. Nežijeme len pre tento zemský život. **Náš pozemský život je len čas práce a zárobku a prípravy na večný život po smrti.** Sám Isus Christos hovoril, že Boh nie je Bohom mŕtvych, ale živých (Mat. 22, 32.), že bude aj vzkriesenie tela, aby aj telo s dušou žilo naveky. Teda je život po smrti, je život večný.

A koľkoraký je život po smrti? Dvojaký: Večne šťastný v nebi pre dobrých a večne nešťastný v pekle pre nekajúcich

Komu ktorý život patrí, to určí spravodlivý Sudca — Isus Christos — každému ihneď po smrti. Ustanovené je ľudom raz zomrieť, a **potom bude súd.** (Jevr. 9, 27.) Po súde bude ihneď vykonaný rozsudok:

1. Čistí od každej škvrny hriechu pôjdu priamo do neba.
2. Tí, čo zomrú síce bez ťažkého hriechu, ale nie sú celkom čistí, pôjdu do očistca na dobu, ktorú im určí Sudca. A po očistení pôjdu do neba. A tí, čo zomrú nekajúcne, ako blesk sletia priamo do pekla.

JE PEKLO?

Čo sa komu páči, na to človek ihneď prisvedčí i bez dôkazov. Ale čo sa človekovi nepáči, na to ani sto dôkazov nestačí. Had povedel Eve: »O, nie, nie, nezomrete, ale budete ako Boh, budete vedieť všetko dobré i zlé«. A Eva ihneď uverila a ani slovom sa nespýtala: »Ako to vieš? Aký máš na to dôkaz?« Nespýtala sa, lebo slová hada sa jej páčily. A slovám nemýlného Boha neverila, i keď s takým dôrazom Boh im hovoril: »Nejedzte, lebo kedykoľvek budete jesť z toho stromu, zomrete, zomrete, t. j. iste zomrete.« Tomu Eva neverila, na to ani neomýlna autorita Boha nestačila, lebo slová Božie sa jej nepáčily. A tak je to aj s pravdou o pekle. Pravda o pekle sa nikomu nepáči a najmä nie hriešnikovi. A preto, keď počuje dokazovať, že niet pekla, ihneď naťahuje uši a hlavou prikyvuje ako Eva hadovi. Ale keď kňaz i najjasnejšie dokazuje že peklo je, ihneď začne krútiť hlavou a na koniec mávne rukou a povie: »Vy popi vždy len svoju pesničku spievate o súde a o pekle.«

A najmä v terajšej dobe rozlietli sa po svete prevlečení diabli, ktorí smelo hlásajú, že niet pekla. A mnohí ľudia im veria, lebo sa im to páči. Ale majú nejaký dôkaz, že pekla niet?

Dôkaz, že niet pekla.

Francúzsky neverec Voltaire dostal raz list od svojho priateľa, tiež neverca. Písal mu, že našiel dôkaz, že niet pekla. A Voltaire mu na to posmešne odpísal: »Ste šťastnejší ako ja,

lebo ja som doteraz ten dôkaz nenašiel.« Tým chcel povedať: »Priateľ, ty si našiel dôkaz, že niet pekla? No, to sa iste mylíš. Veď, ja som už starý a skúsený neverec a toľko som sa napremýšľal, aby som mohol prehlásiť kresťanské pravdy za nepravdy. A predsa doteraz som nenašiel dôkaz, ktorým by som mohol povedať, že niet pekla. A ty, čo si len mojím žiakom, ty si našiel dôkaz, že niet pekla?«

Áno, ani najväčší neverec, ani najslávnejší mudrc nenašiel a nenájde dôkaz, že niet pekla. Všetky dôkazy nevercov, že niet pekla, sú len výmysly, domienky, sľuby a šialenému radosť, ktorými diabol odvádza ľudí od viery v peklo, aby ich dostal do neho tým ľahšie. Všetky dôkazy nevercov, sú len ako šatôčka, ktorou si ľudia sami zaväzujú oči, aby ako slepci uvideli peklo až vtedy, keď už v ňom budú.

Z PEKLA SA EŠTE NIKTO NEVRÁTIL.

Tým chcú neverci dokázať, že niet pekla. Za prvej svetovej vojny pri pevnosti Verdun vo Francúzsku bolo jedno miesto, z ktorého sa ani jeden vojak nevrátil nazpät, lebo ktorý tam bol poslaný, ihneď bol zasypaný množstvom gúľ. Vojaci sami volali toto miesto peklom. Či by to nebol nerozum hovoriť: Niet toho miesta, lebo sa odtiaľ ani jeden vojak nevrátil? Taký nerozum je hovoriť: Niet peklo, lebo sa z neho ešte nikto nevrátil. Peklo je väzenie Božie pre rušiteľov poriadku Božieho, pre revolucionárov proti Bohu a jeho zákonom. Kto do toho Božieho väzenia raz príde, ten už z neho nikdy nevyjde, nijakými pilníkmi, paklučami brány pekla neotvorí. Tam bude naveky. Z pekla by sa mohol vrátiť iba ten, koho by Pán Boh pre poučenie a odstrašenie druhých na čas poslal na svet. Tak napríklad kňaz de Ségur rozpráva zo života svojho starého otca túto udalosť: »Môj starý otec, gróf Roztopčín, guvernér Moskvy, bol priateľom generála Orlova. A ten mal priateľa generála V. Jedného dňa pri hostine obdivaja generáli začali si robiť žarty z pekla. Že, vraj, pekla vôbec niet, tak povedal generál V. A generál Orlov nato odpovedal napolo vážne: A čo, keď predsa niečo takého po smrti je? Čo potom? Vieš, urobíme to tak: Kto z nás prvý zomre, ten príde povedať, čo je na druhom svete. Tak navrhol generál V. — Výborne! — prisvedčil generál Orlov: A bavili sa ďalej.«

Za niekoľko týždňov bol povolaný generál V. na bojisko, lebo sa viedla vojna s Napoleonom (roku 1813). Asi za dva týždne po odchode zjavil sa generál V. neočakávane v komnate generála Orlova. Generál Orlov ešte ležal na posteli a fajčil cigaretu. Generál V. odhrnul záclonu jeho postele a vo vzdialenosti dvoch krokov celý bledý, s rukou na prsiach strašným hlasom prehovoril: »Peklo je a ja som v ňom.« Ge-

nerál Orlov ako bez seba vyskočil z postele a bežal priamo k svojmu dedovi Roztopčínovi s výkrikom: »Dedo, dedo, ja zošaliem! Generál V. ku mne prišiel a mi povedal: Peklo je a ja som v ňom«. Dedo ho tešil, že to bol len sen, len nejaká halucinácia. Ale generál Orlov nedal sa uspokojiť. Uistoval deda, že iste už nespál, že fajčil cigaretu. A asi za desať dní priniesol posol s frontu zvesť, že generál V. bol v určitý deň na bojisku zasiahnutý guľou a zomrel. A bol to deň i hodina, kedy sa ukázal pri posteli svojho priateľa Orlova a mu' sám zvestoval podľa danej úmluvy: »Peklo je a ja som v ňom.« Tento príklad je svetoznámy, ale nemusíš tomu veriť. Ale isté je, že Boh môže pustiť niekoho z pekla. Ale obyčajne tak nerobí, lebo to nie je treba. Prečo nie je treba? Lebo o pekle sa môžeme ináč presvedčiť. A kto neverí týmto dôkazom, ten by neveril, ani keby niekto z pekla prišiel a tvrdil: »Peklo je a ty v ňom budeš, keď sa nepokajáš.« Sám Isus Christos vyprával o tom veľmi pekný príklad.

Boháč prosí z pekla.

Bol boháč, ktorý robil hostiny a pekne sa obliekal. A bol žobrák Lazár, ktorý plný vredov ležal pri bráne tohto boháča. Psy lízaly jeho rany a želal si nasýtiť sa aspoň omrvinkami so stola boháča. Zomrel žobrák a prišiel do neba, zomrel boháč prišiel do pekla. Z pekla videl boháč Lazára v lône Abrahámovom. Prosil Abraháma, aby poslal k nemu Lazára aspoň s omočeným prstom, lebo sa veľmi trápi v plameni. Ale Abrahám mu odpovedal, že to nie je možné. A preto prosil boháč, aby poslal Lazára aspoň na zem k jeho bratom, aby ich poučil, že je peklo, aby aj oni neprišli za ním do toho miesta trápenia. Ale Abrahám mu na to odpovedal: »Majú Mojžiša a prorokov, tých nech poslúchajú.« A boháč na to: »Nie, otče Abrahám, ale keď niekto zmŕtvych k ním príde, pokajajú sa.« A Abrahám odpovedal: »Keď neposlúchajú Mojžiša a prorokov, i keby niekto zmŕtvych vstal, neuverili by«, (Luk. 16, 19—31).

Tento príklad rozprával sám Isus Christos a chcel tým povedať: Netreba, aby Boh niekoho púšťal z pekla a poučoval ľudí, či je peklo, alebo nie. Že peklo je, môže sa o tom dostatočne presvedčiť každý zo slov sv. Písma, z kníh Mojžišových a z kníh prorokov. A kto neverí týmto svedectvám, neveril by, ani keby niekto zmŕtvych vstal a hovoril: »Peklo je!«

A skutočne tak je to. Francúzsky neverec Rosseaux hovoril: »Keby som sa na vlastné oči videl človeka zmŕtvych vstalého, neviem, čo by som robil. Zdá sa mi, že by som skoršie zbláznel, než ako by som mal veriť.« A iný francúzsky neverec Diderot hovoril: »Keby sa celý Paríž shfkol a ma uistoval, že niekto zmŕtvych vstal, skoršie by som veril, že celý Pa-

riž stratil rozum, než aby som uznal možnosť zázrakov.« Komu niet rady, tomu niet pomoci. Komu nemôže dať presvedčivý dôkaz o pekle sv. Písmo, toho by nepresvedčilo o jestvovaní pekla ani celé nebo, ani celé peklo. I keby videl peklo, azda i vtedy by si myslel, že je to len sen, len halucinácia.

Peklo ešte nikto nevidel.

Aj tým chcú neverci dokázať, že niet pekla. Pravda, moderní ľudia sú leniví na premýšľanie. Oni by chceli všetko vidieť, hmatať, cítiť, zakúšať. Čo nevidia, alebo nejakým iným smyslom nepocitujú, v to veriť nechcú a najmä nie, keď ide o niečo nemilého, neprijemného. Ale predsa mnohé veci nevidia a veria. Nevidia vzduch, elektrinu, magnetizmus, rozum, vôľu a predsa veria v jestvovanie týchto vecí. Mnohý človek nevidel Ameriku a verí, že je Amerika a blázon by bol, keby neveril. Z ľudí teraz žijúcich nikto nevidel cisára Augusta, alebo Napoleona a každý rozumný verí, že žil niekedy cisár Augustus i Napoleon. Nevideli, nevidia a predsa veria, lebo o pravdivosti týchto vecí sa môžu dostatočne presvedčiť aj ináč a nelen zrakom.

Cítíme tlak vzduchu, prúdenie vzduchu, pozorujeme priťažlivosť magnetického predmetu, svietenie elektrickej žiarovky, pozorujeme účinky ľudského rozumu, máme hodnoverné svedectvá druhých ľudí o tom, že je Amerika, že žil kedysi Augustus i Napoleon atď. a preto veríme, že je vzduch, elektrina, magnetizmus, rozum, vôľa, Amerika atď. A práve tak aj o pekle sa môžeme dostatočne presvedčiť, že skutočne je i keď ho nikto nevidel.

Nevidel peklo nikto zo žijúcich ľudí, ale vidia ho všetci prekliati a videl a vidí ho Boh, ktorý ho stvoril. A ten Boh ako neomýlny a očitý svedok povedal nám ľuďom, že peklo je.

Peklo vymysleli kňazi, aby strašili ľudí.

Aj takýmto spôsobom dokazujú neverci, že pekla niet. A ľudia tomu veria. Ale keby aspoň troška premýšľali, ihneď by sami ľudia na to prišli, že kňazi si peklo nevymysleli, ani vymyslieť nemohli. Veď, prečo by si ho vymýšľali? Pre peniaze? Pre česť a slávu? Aby vládli nad ľuďmi? Keby preto si vymysleli peklo, potom ten ich výmysel by bol najnepodarenejší a svedčil by o ich najväčšej neskúsenosti a hlúposti.

Veď, ktorý kňaz nevie, že pravda a najmä nepríjemná pravda oči kole? A ktorý kňaz nevie, že peklo je tá najnepríjemnejšia, ľuďom najnemilšia pravda? A ktorý kňaz nevie, že ľudia nijakému človekovi peniaze do vrečka nesýpu, na hlavu mu zlaté vence nedávajú, za kráľa ho neprehlasujú, keď ich trestá, bije a ešte strašnejšími trestmi hrozí? Nuž kňaz mal by

si vymýšľať peklo a trestať a zakazovať hriechy a hroziť peklom, keby chcel dostať od ľudí peniaze, česť, slávu a mať nad nimi vládu? Či on nevie, že keby začal krásne rečnúť, ako nejaký politik a hory-doly sľubovať, hládkať a všetko dovoľovať: »Pite, jedzte, tancujte, robte, čo chcete, berte, kde môžete, žite za slobodna i v manželstve, ako sa vám ľúbi.« Alebo keby aspoň nezakazoval niektoré hriechy, či on nevie, že potom by ho ľudia mali radi a vencami i peniazmi priamo zasýpali?

. Dobré vie každý kňaz, prečo ľudia kňazov nenávidia, prečo už toľko tisíc a miliónov kňazov bolo poohováraných, z vlasti vyhnaných, umučených, pozabíjaných, postrieľaných. Bezbožníci kričia: »Preč s popami, klamami! Oni sú takí a takí...« Ale hlavná príčina, prečo ich tak nenávidia, prečo ich ľudské chyby zveličujú, prečo by ich všetkých v lyžici vode utopiť chceli, je v tom, že kňazi sú im trňom v oku svojou náukou o večnosti, o hriechu, o pekle. Keď Isus Christos nasýtil niekoľkými chlebami päť tisíc mužov okrem žien a detí, ihneď ho chceli prehlásiť za kráľa. Ale keď videli, že On len akési duchovné kráľovstvo chce založiť, na Veľký piatok jednohlasne kričali: »Nemáme kráľa, ale cisára! Nie toho, ale Barabáša! Rozpni, rozpni, ukrižuj ho!« A tak aj kňazov nenávidia, prenasledujú, áno, aj zabíjajú ich preto, lebo učia a prikazujú, čo sa ľudom a najmä nevercom nepáči. A kňazi o tom vedia. Nuž, na čo by takéto výmysly vymýšľali a ľudom hlásali? Kto kedy sám na seba nôž alebo sekeru zdvíhal? Iba blázon, zúfalec. Ale tými bláznami a zúfalcami, chvála Bohu, ešte nie sú kňazi. Kňazi sú učení a triezvi ľudia a vedia dobre, čo sa ľudom páči a čo nie, a vedia dobre, čím by si mohli získať peniaze i slávu. A predsa všetci jednohlasne už po dvadsať storočí hlásajú, že peklo je a hlásať budú do konca sveta, i keby ich všetkých pozabíjali, lebo nechcú klamať seba ani druhých, lebo vedia, že skutočne peklo je a nechcú, aby niekto do neho pršiel.

Nie, kňazi si peklo nevymysleli, ani vymyslieť nemohli, ináč by boli najväčší hlupáci, ktorí sami sebe kopú hrob. Kňaz sa musí práve tak báť pekla ako každý iný. I kňaz príde do pekla, keď druhým bude kázať a sám sa nebude starať tak žiť, ako Boh od neho žiada. Áno, pre zlých kňazov sú v pekle rezervované tie najhoršie miesta. A preto aj kňaz sa musí kajať, dušu svoju pri spovedi očisťovať, keď nechce v pekle naveky horieť.

KTO NÁM POVEDAL, ŽE PEKLO JE?

Že peklo skutočne je, hlása nám to naše vlastné svedomie, súhlasia s tým všetky národy všetkých vekov. Peklo žiada Božia múdrosť a spravodlivosť. A predovšetkým peklo je, a je večné, lebo to povedal neomýlny Boh. Tento posledný dôkaz sám stačí, aby každý bol povinný veriť v peklo.

HLAS SVEDOMIA.

Je v nás svetlo, ktoré nám už od kolísky osvecuje priepasť večného pekla. Toto svetlo zasvietil v nás sám Boh. Boh dal každému stvoreniu, každému zvieraťu pud, inštinkt. Týmto inštinktom zviera vyciľuje, čo je mu prospešné a čo škodlivé. Boh vyzbrojil zviera všetkým potrebným, aby mohlo dosiahnuť svoj účel, svoj životný cieľ. Tak aj človekovi dal Boh všetko potrebné, aby mohol dosiahnuť svoj cieľ — večné spasenie. Aby človek mohol byť spasený, musí vedieť aspoň základné pravdy viery a žiť podľa zákonov Božích. To platí pre každého človeka na svete. Bez viery v Boha trojjediného a spravodlivého a bez života podľa prikázaní Božích nikto z ľudí nemôže byť spasený, nech je to ktokoľvek. A preto, aby každý bol poučený aspoň o najpotrebnejších pravdách a prikázaniach Božích, **Boh sám vložil, vpísal do rozumu a do srdca každého človeka, čo potrebuje vedieť a čo má robiť, aby bol spasený.**

Že je Boh, že človek má nesmrteľnú dušu, že je večný život po smrti, že treba sa varovať od zlého a robiť dobré, že treba úctiť Boha, že treba úctiť rodičov, že nesmie sa zabíjať, cudzoľožiť, kraďnúť, krivo prisahať, že dobrých čaká po smrti odmena a zlých trest — **tie pravdy má vpísané nesmazateľne v rozume i v srdci každý človek od samého Boha.** Tie pravdy tvoria, by sme povedali, pud, inštinkt človeka, ktorým človek — podobne ako zviera — poznáva, čo mu škodí a čo prospieva. Tie pravdy môže rozumom spoznať a srdcom svojím ich vycítiť i ten najposlednejší Turek, Cigán, Murín, Indián. Samé sv. Písmo hovorí, že pohaniam nebudú mať pred Bohom výhovorky, že ho nemohli poznať, ani sa nebudú môcť vyhovárať, že nepoznali Božie zákony. Sv. Písmo hovorí, že i pohaniam mohli Boha poznať, áno, že ho aj poznávali, ale ho za Boha uznať nechceli, ale vybrali si bohov podľa svojej ľúbosti. A ďalej sv. Písmo hovorí, že pohaniam budú súdení podľa zákona, **ktorý majú vpísaný v svojom srdci, v svojom svedomí.** (Viď list sv. Pavla k Rímanom v hlave 1, 18—32; a v hlave 2, 12—15.)

Svedomie človeka poučuje, k dobrému napomína, pred zlým varuje. Ten hlas, je hlas Boží. A ten hlas každému hovorí aj to: **»Chráň sa hriechu, lebo ťa čaká peklo«.** A keď sa hriechu dopustiš, cítiš nepokoj, čosi ťa stále hryzie, nedá ti pokoja. To je opäť hlas tvojho svedomia, hlas Boží, ktorý ťa napomína k pokániu, k očisteniu od hriechu. Tak ťa Boh skrz tvoje vlastné svedomie o pekle poučuje a pred peklom varuje. Mnohý človek by sa chcel zbaviť myšlienky na peklo, aby tým spokojnejšie mohol nové a nové hriechy robiť. Žarty si robí z pekla, hovorí, že niet pekla, že to len popi vymysleli, ktorým hlúpy ľud verí. Ale predsa ani ten najväčší neverec a učenec nemôže sa zbaviť myšlienky na peklo a strachu: A čo, keď peklo skutočne je?

Nechcel myslieť na peklo.

Francúzsky neverec Voltaire bol jeden z najväčších nevercov svojej doby. On si zo všetkého kresťanského len robil posmech. On hovoril, že už len jeden týždeň potrebuje k zničeniu katolíckej Cirkvi. A hľa, Cirkev doteraz jestvuje a on už dávno zomrel. A keď zomieral, ako šialený kričal: »Zavolajte mi kňaza, zavolajte mi kňaza!« Prečo chcel kňaza? Strašilo ho peklo, do ktorého cítil že príde, pre svoje strašné hriechy. Ale jeho priatelia nechceli pustiť k nemu kňaza. A preto od zúfaleho strachu pred peklom v šialenstve vypil aj to, čo sa z nočnej nádoby vynáša na záchod. Vidíš, drahý čitateľ, celý život sa staral tento neverec zbaviť sa myšlienky na peklo a práve v hodine smrti táto myšlienka bola u neho najživejšia. Tak sa nepozbavil a nepozbaví sa myšlienky na večnosť a na peklo nikto iný. Tak sa nepozbavíš myšlienky na peklo ani ty, i keď by si nič neveril, ani v Boha. Tvoje svedomie ti nedá nikdy pokoja. A keď by azda prišiel v tvojom živote čas, kedy by si už vôbec strach pred peklom necítil, to by bol práve znak, že si v hriechoch už tak zatvrdnul, že Ťa Boh ani nenapomína.

Každý neverec, ktorý hovorí: »Niet pekla, niet nič po smrti«, sám dobre vie a cíti, že je niečo po smrti, že je i peklo. Ale on by si želal, aby to nebolo. Ale to je len želanie, ktoré sa mu nikdy nesplní.

SÚHLAS NÁRODOV.

Že je peklo, v tom súhlasia aj všetky národy sveta, koľko len ich bolo od počiatku dejín ľudstva. Historikovia a cestovatelia medzi pohanskými národmi jednohlasne tvrdia, že u každého národa našli vieru v Boha, v posmrtný život a vieru v tresty po smrti za hriešny život. Táto viera u mnohých národov je veľmi nejasná a všelijakými bájami poprekrúcaná, ale preda u každého národa je táto viera aká-taká. Áno, práve u národov najmenej kultúrnych je táto viera najviac zachovaná.

Aj u národov kultúrnych predkresťanského staroveku vidíme vieru v posmrtný život. V posmrtný život živo verili Egypťania, Asýrania, Babylončania, Gréci, Rimania. Gréci a Rimania verili v Tartaros alebo Hades. Tartaros alebo Hades bolo miesto, kde sa podľa ich viery nachádzaly duše zomrelých. Jedni tam mali miesto radosti za dobrý život a iní tam boli uväznení a trápení za svoj zlý život. Napr. v knihách gréckych a rímskych spisovateľov čítame o Siziovi, Titiovi, Tantalovi, Tezejovi a o iných, čo za svoje zlé skutky trpia zvlášť strašné tresty v podsvetí — v hade, v ade.

V tresty po smrti verili i najslávnejší učitelia a filozofovia, ako boli napríklad Platón, Aristoteles a Cicero. Platón napísal

vo svojej knihe »Gorgias« slová: »Nič som nenašiel, čo by viac súhlasilo s rozumom, múdrosťou a s pravdou, ako viera vo večné tresty« (Cap. 81). A v inej knihe »Phaidon« píše: »Ktorých stav pre veľkosť ich zločinov je uznaný za nevyliečiteľný... tých zaslúžený osud uvrhne do podsvetia, z ktorého už nikdy nevyjdú. (Cap. 114).

Pýtam sa — odkiaľ sa vzala táto viera národov v posmrtný život. Je to výmysel kňazov? Veď tú vieru mali národy, keď ešte vôbec kňazov nebolo. Nuž, odkiaľ je? Peklo je len taký strašiak, ktorým ľudia samých seba strašili, aby sa vzájomne nezjedli? Áno, **peklo je strašiak**, ale pravdivý, ktorého postavil Boh do rozumu i do srdca každého človeka, aby ho pred zlým skutkom varoval. Boh strašil v ráji Adama a Evu, že zomrú, kedykoľvek zo zakázaného stromu budú jesť. Ale bolo to strašenie opravdivé. Zjedli a skutočne zomreli. A tak aj peklo je pravdivý strašiak Boží. Boh hrozí peklom, aby sme sa neodvážili prestúpiť jeho zákony, ako vládca štátu hrozí trestom smrti tomu, kto by sa odvážil prestúpiť niektorý dôležitý zákon štátu. Peklo je hrozná skutočnosť.

Pohanské národy veľmi zabľúdili od pravdy a predsa vieru v peklo ako tak si zachovaly. To je dôkaz, že Stvoriteľ skutočne vpísal túto pravdu každému do srdca, že túto pravdu Boh zjavil ľuďom už v ráji a že s touto vierou Adamoví potomci sa rozišli po svete.

PEKLO ŽIADA MÚDROSŤ BOŽIA.

Čo by sme si pomysleli o človekovi, ktorý by si vybudoval dom za milióny a potom by ho pre nič za nič rozbúral? Povedali by sme, že je blázon. A čo by sme si pomysleli o gazdovi, ktorý by zaoral pšenicu, keď sa ukazuje najpeknejšia? Povedali by sme, že je to človek bez rozumu, alebo že je ľahkomyselný.

A takým by bol aj Pán Boh, keby po smrti nebolo nič, keby po smrti i dušu človeka zničil. A po druhé, Boh by tým ukázal, že nevie, ako by mohol skrotiť ľudí, ktorí proti jeho nariadeniam, áno, i proti Nemu samému dvíhajú spurne ruku. Lebo kto je celkom zničený, v nič obrátený, ten už nevie, necíti nič. Už mu ani Boh svoju spravodlivosť nemôže dať pocítiť. Ale nie. Boh nie je taký. Boh je nekonečne múdry a vie si dať rady vo všetkom i bez našej rady. Boh vie skrotiť každého. Boh nikoho nezničí. Každého zachová pri živote naveky. Dobrých zachová, aby naveky za svoj dobrý život cítili nekonečnú dobrotu Božiu. A zlých zachová, aby naveky cítili nekonečnú spravodlivosť Božiu. Tak najmúdrejší Boh, všetkých prinúti, aby ho ako najvyššieho Pána oslavovali. Dobrí po dobrom a zlí po zlom. Dobrí v nebi a zlí v pekle.

PEKLO ŽIADA SPRAVODLIVOSŤ BOŽIA.

Peklo je také strašné, že sa človekovi ani nechce veriť, že by tam mohol dobrotivý Boh niekoho poslať a na veky ho tam nechať. Nuž teda, každý, i ten najhorší zločinec, vrah, piján, cudzoložník, rúhač má prísť do neba? Boh mal stvoriť len nebo? Či sa proti tomu nebúri aj ľudská krv, aj ľudské srdce? Veď, aká by to potom bola spravodlivosť? Ten najhorší má dostať to isté, čo ten najlepší, ktorý na svete Boha ctil, poslúchal, hriechu sa chránil, pôstil sa, modlil sa, almužnu dával, všetkým dobre robil a žiadostiam svojho tela, svojich smyslův odpieral? Potom by si ľudia mohli povedať: »Pime, jedzme, kradnime, kde sa dá, zabíjajme, všetko využime a nič sa nebojme, veď i tak všetci do neba prideme«. Potom by na svete nebol žiadny poriadok. Silnejší a bohatší by mal všetko a slabý, chudobný nič. Potom by so svetom skutočne ani Boh si neporadil. Ale nie. Boh nie je taký slaboch.

Pravá ctnosť každého vládcu je spravodlivosť. Boh je najlepší a všemohúci Vládca. A preto je najspravodlivejší. Dá každému, čo mu patrí. Ale nedáva to na tom svete. Na tom svete mnohorož tomu najhoršiemu sa skutočne vedie najlepšie a tomu najlepšiemu najhoršie. Nuž kedy a kde dá, komu čo patrí? Boh dá každému, čo mu patrí, čo si zaslúžil, až po smrti. Dobrým nebo a zlým peklo. Tak to žiada Božia múdrosť i Božia spravodlivosť. O tomto spravodlivom vyrovnaní po smrti viac razy hovoril Isus Christos. Chudobným duchom, plačúcim, čistým, mierumilovným, milosrdným a prenasledovaným sľúbil nebo. A rozprával aj príklad o boháčovi a Lazárovi. Boháč mal všetko dobré na svete a po smrti večné peklo. A Lazár mal na svete všetko zlé a po smrti všetko dobré, večné nebo.

Nuž nemudruj. Ale pokorne skloň hlavu pred Bohom a pros Ho, aby ráčil osláviť na tebe nie svoju spravodlivosť, ale svoje milosrdenstvo a povedz: »Bože, verím, že ty skutočne si jeden v troch Osobách, dobrý a milosrdný, ale tiež aj spravodlivý, ktorý dobrých odmeňuje a zlých trestá. Ó, odpusť mi moje hriechy a netrestaj ma, ako by som zaslúžil, večným peklom. Ale dovoľ mi oslavovať tvoje milosrdenstvo a tvoju dobrotu vo večnom nebi. Prosím ťa za to pre zásluhy Isusa Christa a na prímluvu mojej Matky, Márie.«

BOH TO POVEDAL.

Náuka o pekle je najneprijemnejšia. A Boh vedel, že sa ľudia budú chcieť zbaviť tejto neprijemnej pravdy, že budú chcieť dokázať, že niet pekla. A preto Boh sám čo najjasnejšie prehovoril o pekle v Starom zákone i v Novom zákone.

Isus Christos je skutočný Boh. Ukázal to jasne celému svetu svojim svätým životom, svojou svätou náukou a najmä svojimi zázrakmi. On nielen uzdravoval nevyliéčiteľne chorých. On aj vzkriesil mŕtvych áno, samého seba v tretí deň po smrti vzkriesil k životu. Tým dokázal na všetky časy, že On je skutočný Boh a že každé jeho slovo je božské. A slovo Boha musí byť pravda, musí byť neomylné. Áno, sám Isus prehlásil o svojich slovách, že skorej nebo a zem pominie, ako jedna litera z jeho slov.

A ten Boh — Isus čo hovoril o pekle?

1. V podobenstve o boháčovi a Lazárovi hovoril, že boháč bol pochovaný v pekle, že sa tam trápi v plameni tak, že si želal pocítiť aspoň omočený prst Lazárov. Že z toho miesta trápenia nikto nemôže vyjsť a že o jestvovaní pekla sa môže každý dostatočne presvedčiť zo sv. Písma a kto sv. Písmu neverí, ten že by neveril, ani keby niekto zmŕtvych vstal.

2. Hneď v prvej svojej veľkej kázni na hore blahoslavenstva Isus hovoril, že lepšie je stratiť jedno oko, jednu ruku, nohu, ako by pre jeden úd celé telo bolo hodené do priepasti ohnivej (Mat. 5, 29—30.) O tej istej veci hovoril Isus Christos aj druhý raz a tam výslovne užíva slovo »ohnieň večný« (Mat. 18,8.) A keď hovorí o tom sv. evanjelista Marek, užíva tri razy vetu: »Kde červ ich nezomiera a oheň nehasne«, to jest, ich výčitky svedomia nikdy neprestanú a oheň bude horieť naveky. (Mar. 9, 43—48.)

3. Raz spýtal sa Isusa jeden z jeho poslucháčov, koľko bude spasených? A Isus mu odpovedal: »Starajte sa prejsť cez úzke dvere... lebo mnohí budú prosiť... ale On im odpovie: »Odstúpte odo mňa všetci činitelia neprávosti. Tu bude plač a škripanie zubov« (Luk. 13, 23—28).

4. Isus Christos napomínal svojich učebníkov, aby sa nebáli tých, čo len telo môžu zabiť, ale aby sa báli toho, čo i telo i dušu môže uvrhnúť »do priepasti ohnivej« — v hejennu ohnennuju (Luk. 13, 4—5).

5. O sluhovi, ktorý zakopal svoj talent, hovoril Isus Christos, že jeho pán povie: »Sluhu nedôstojného vezmite a vhoďte do tmy zovnútornej. Tam bude plač a škripanie zubov«. (Mat. 25, 30.)

6. Isus Christos hovoril, že podobné je kráľovstvo nebeské pánu, ktorý vystrojil hostinu svojmu synovi. Pozval hostov, ale nechceli prísť. Pozval teda aj žobrákov. Každému z pozvaných dal aj svatobné rúcho. Ale jeden z nich rúcho predal a prišiel na hostinu bez svatobného rúcha. Tým hostiteľa ťažko urazil. Hostiteľ to spozoroval a preto rozhnevaný povedal: »Sviažte mu ruky i nohy, vezmite ho a vhoďte do tmy zovnú-

tornej. Tam bude plač a škriepanie zubov. (Mat. 22, 2—13.) Tento svatobný oblek je milosť Božia posväcujúca, láska osvačujúca. Tu dostal každý kresťan darom pri sv. kresťení. Kto bez nej zomre, tomu Boh práve tak povie ako tomu hosťovi. A bez tej milosti zomiera, kto má na duši nevyspovedaný ťažký hriech.

8. Isus Christos rozprával podobenstvo o kúkoli, ktorý nasial človek-nepriateľ medzi pšenicu. Čo to podobenstvo značí, vysvetlil sám Isus: Čo zasial dobré zrno, to je On Isus. Pole je svet. Dobré zrno sú dobrí ľudia, ktorí budú spasení. Kúkoľ a plevel sú ľudia zlí. Nepriateľ, čo zasial kúkoľ, je diabol. Žatva bude koniec sveta. Ženci budú anjeli. A ako pri žatve bodlačie sa zbiera a spaľuje, tak to bude aj na konci sveta. »Syn človeka pošle svojich anjelov i soberú z kráľovstva Božieho všetky pohoršenia i činiacich protizákonné skutky a vhodia ich do pece ohnivej; tu bude plač a škriepanie zubov«. (Mat. 13, 38—42.)

9. A konečne Isus sám hovoril, že na konci sveta, po vzkriesení mŕtvych povie odsúdeným: »**Idite ot mene prekľatii v ohoň vičnýj, uhotovanyj diavolu i anhelom jeho... I idut siji v muku vičnuju; pravednicy že v život vičnýj.**« (Mat. 25, 41—46.)

To sú kázne Boha o pekle v Novom zákone. Sú nejasné, neurčité? Je ich málo? A ešte ani to nie sú všetky. Neuviedol som všetky miesta sv. jevanhelie, na ktorých je reč o pekle. Ani to, čo je vo sv. jevanhelii, nie je všetko. Lebo jevanhelisti nezaznačili všetko, čo Isus hovoril. Ale už to, čo zaznačili, nad slnko jasnejšie ukazuje, že peklo skutočne je.

Ale i keby nebolo v celom sv. Písme nič o pekle, len tie slová: »**Idte odo mňa prekľati do ohňa večného**«, už to by muselo stačiť každému, aby veril, že peklo skutočne je. Lebo každé slovo Božie je pravda a život. A Isus Boh hovoril, že povie na poslednom súde: »**Idte odo mňa**« — nuž pôjdu. — A kde? **Do ohňa** — nuž pôjdu od Boha do ohňa. A ak dlho tam budú? **Idte do ohňa večného** — nuž budú tam naveky.

A ten oheň večný nazývame peklo. Nazvi si peklo, ako chceš, ale jedno je neomýlné isté, že je a bude oheň večne trvajúci, lebo povedal to neomylný Boh.

Z toho všetkého môže každý ľahko poznať, ako lúhajú a prekrúcajú pravdu a sv. Písmo tí, čo chcú dokázať zo sv. Písma, že niet nič po smrti, že niet ani neba, ani pekla. Sú to predovšetkým šalvisti. O nich platia slova Isusa Christa: »**Prelščajetesja ne viduščii ni Pisanija, ni sily Božija.**« (Mat. 22, 29.) Oni sv. Písmu ani za mak nerozumia a sv. Písmo chcjú vykladať. Hovoria, že Duch svätý ich poučuje. Ale nie Duch sv., ale diabol v nich sedí a ich učí sv. Písmo prekrúcať a tak pomocou sv. Písma seba i druhých do pekla privádzať. Pán fiškál Ruther-

fort, vodca šalvistov, si myslí, že slová sv. Písma možno prekrúcať ako paragrafy zákonov podľa toho, kto viac zaplatí. Kto z Boha je, čuje slovo Božie, to jest, verí tomu, čo Boh a jeho zástupcovia hovoria. A kto má diabla za otca, ten počúva slová diabla, to jest, verí výmyslom a brechaniu bezbožníckych agitátorov.

ČO BUDE V PEKLE?

Zo slov samého Isusa Christa vieš, čo bude v pekle: Oheň, ktorý neuhasne. Tma. Hlad a smäd. Plač a škripanie zubov. Chrobák, ktorý nerozmrie. Bez Boha. Naveky.

V pekle bude oheň, skutočný oheň, ale nie ako náš, ale duchovný a o veľa viac páliaci. Bude len páliť. Svietiť nebude, lebo tam bude tma, ako to Ísus hovoril. V pekle bude chrobák. Aký chrobák? Iste nie nejaký živočích. Veď tam ani žiadny živočích nemôže žiť. Ten chrobák budú výčitky svedomia. Prekliatych bude na veky strašne hrýzť myšlienka: Prečo som tu? Čo som urobil? Prečo som to urobil? Čo som mal z toho? A čo mám z toho teraz? A Boh mi chcel moju vinu odpustiť, Boh ma volal k pokaniu. A ja som nechcel. Pre nič za nič som tu, pre svoju vlastnú vinu, že som nechcel, že som nechcel. To bude ten chrobák, ktorý bude na veky rozožierať srdce každého prekliateho a privádzať k zúfalstvu, k plaču, k preklínaniu seba i všetkého.

Slovom, v pekle bude znášať najstrašnejšie utrpenie každý smysel i každá schopnosť duševná. A to bez poľahčenia na veky.

Pre tak malú vec večné peklo?

Ludia nemôžu pochopiť, ako to Boh môže poslať niekoho za jeden ťažký hriech do večného pekla. Nie je to nič čudného. Kto to chce pochopiť, musí najprv dokonale poznať, čo to je ťažký hriech a čo to je Boh.

Boh je svrchovaný Pán, ktorého každé stvorenie je povinné úctiť a poslúchať na každý pokyn bez najmenšieho váhania a odmlúvania. A čo je ťažký hriech? Ťažkým hriechom hriešnik proti Bohu sa búri, poslušnosť mu vypovedá, štrajkuje, Bohom pohrdá a hriešnu vec, hriešnu rozkoš viacej cení ako Boha a jeho svätú vôľu, Bohu do tváre pľuje, jeho ako by s trónu shodiť chcel, áno, jeho zabiť chce. A tým proti Bohu nekonečne veľkej urážky sa dopúšťa. A aká urážka, taký trest. Urážka je nekonečne veľká a preto aj trest má byť nekonečne veľký. Ale trest nekonečne veľký človek nie je schopný prijať. A preto aspoň na dĺžku dostane trest nekonečný tým, že bude trvať na veky.

Hriech trval chvíľočku a trest naveky?

Veľkosť hriechu sa nemeria dĺžkou času, ale veľkosťou osoby, ktorá je hriechom urazená. Povedz Cigánovi: Ty somár. Čo sa ti stane? Nič. A keby si tak povedal otcovi, mamke, vysokému úradníkovi, áno, samému vládcovi štátu, čo by sa ti stalo? Otec by ťa vyhnal z domu a vládca mohol by ťa potrestať i smrťou. Vidiš, čím vyššia je osoba, ktorú urážaš, tým väčšia je tvoja vina a tým väčší trest si zasluhuješ. A Boh je nekonečne dôstojný a preto previniť sa proti nemu je nekonečne veľká vina, i keď je to len jedno slovo, len myšlienka, jeden skutok. A preto i keď hriech len chvíľočku trvá, trest za hriech bude trvať naveky, lebo hriech je nekonečne veľká urážka Boha. Práve preto, že peklo je večné, z toho najlepšie poznávame, aké strašné zlo je ťažký hriech a ako sa máme hriechu ťažko-
bo báť. Máme sa ho báť viacej ako smrti.

Veď Boh je dobrý a milosrdný.

Áno, Boh je dobrý a milosrdný. Ale práve tak je aj spravodlivý. Dobrý otec, dobrá mamka preukazujú dieťaťu dobrotu a trpezlivosť. Ale keď dieťa ich dobrotu a trpezlivosť zneužíva, potom aj oni začnú s dieťaťom zachádzať prísne. A tak to robí aj Pán Boh. Boh nechce nikoho poslať do pekla. Boh chce všetkých spasiť, všetkých volá do svojej služby, všetkých zblúdilých napomína, aby sa pokajali. Niekedy čaká veľmi dlho. Posiela rozličné nešťastia, aby sa hriešnik spamätal. Posiela do obce napríklad OO. Misionárov a skrz nich klope Boh na srdce i tých najväčších hriešnikov, aby sa pokajali. Boh pre záchranu hriešnikov poslal na svet svojho vlastného Syna a Syn Boží z lásky k hriešnikom krvou sa potil, zbičovať sa dal, trním sa korunovať dal, ťažký kríž niesol, áno, aj na kríži sa pribiť dal a na kríži i poslednú kvapku svojej presvätej Krve vycedil, aby ani jeden hriešnik nezahynul, ale mal život večný.

Ale keď hriešnik všetko to zneužije, na všetky dôkazy Božej lásky napluje, čo má Boh s ním robiť? Boh takému ukáže, že On je nielen dobrý, ale aj spravodlivý. Vsi putie Hospodny milost i istina — všetky cesty Božie sú milosrdenstvo a spravodlivosť — hovorí prorok Dávid v žalme 24. Kto nechce slúžiť Bohu po dobrom, bude prinútený mu slúžiť po zlom, v pekle.

ŠALVISTICKÝ MUDRC.

Na jednej sv. misii priniesol mi jeden chlap ruskú knižku o pekle, ktorú mu poslal brat z Ameriky. V tej knihe boli strašné nesmysly. Začínala pekne a pobožne, ale potom ihneď

ukázal sa v nej skrytý diabol. V knihe bolo písané, že človek zdochne ako zviera a neostane po ňom ani duša, že niet nič po smrti, ani nebo, ani peklo. A pisateľ dokazoval to zo sv. Písma. Veru, ani diabol sám nebol by vedel lepšie prekrúcať a cigániť. Bola to šalvistická kniha.

Na okraj tej knihy brat z Ameriky napísal veľmi nesrozumiteľné slová, okrem iného i toto: »Hrob, jama i ad, theol, Hades jednu nazvu majú theol židovské slovo po našemu hrob, jama po hrecki Hades a naši popi зробили peklo! Vidiš, brat drahyj, jak oni robili...« Tak napísal ten šalvistický mudrc z Ameriky! Ani písať nevedel, a už chcel byť múdrejší ako všetci popi! Ani nevedel, ako sa povie po židovsky hrob. Len čosi počul od nejakého šalvistu a ešte to zle počul. Lebo po židovský hrob, jáma sa povie Кебер a nie theol. Theol nie je nič. On mal napísať šeol. Ale šeol neznamená hrob, jáma, ale podsvetie.

Grécke slovo hades, slovanské ad, židovské šeol značí miesto, kde sa nachádzajú duše zomrelých. V tom smysle to užívali všetci grécki, rímski i židovskí spisovatelia. A šalvistický hlupák teraz bude cigániť a balamútiť neučených ľudí. Slovo šeol je viac ako 65 razy v sv. Písme a vždy to tam znamená podsvetie, to jest miesto zomrelých.

A takýchto učencov-šalvistov, čo si ani na nos nevidia, ani ku gréckej alebo židovskej reči nepričuchli, naši ľudia počúvajú a im veria. Prečo? Lebo šalvistické a buntárske klebety sa im páčia. Ale nie to je pravda, čo sa páči, ale čo sa shoduje so skutočnosťou.

Takýchto agitátorov nesmieš počúvať, také knihy nesmieš u seba mať. Keď ich máš, musíš ich spáliť, ináč máš ťažký hriech. Kresťan nesmie čítať a u seba držať náboženské knihy, ktoré nemajú biskupské schválenie.

GEHENNA — HEJENA.

Židia nazývali peklo ešte aj slovom Gehenna. Prečo? Neďaleko Jeruzalema bola dolina, čo sa nazývala týmto menom. V tej doline za kráľa Achaza a Manassesu uctievali Židia pohanského bôžka Molocha. Prinášali mu tam v obeť živé deti. Ale pobožný kráľ Jozia to miesto zničil a do tej doliny nahádzal mŕtvoly. Od tej doby stalo sa to miesto nečisté, kde vyvážali Jeruzalemčania smeti a odpadky. Bolo to verejné smetisko, z ktorého sa širil zápach a dym ďaleko-široko. Táto dolina s tým smetiskom bola pre Židov veľmi vhodná predstava pekla. A preto začali od toho času nazývať peklo slovom Gehenna. A z toho je slovanské slovo Hejenna. Toho slova pre peklo užil viac razy i sám Isus Christos.

Peklo je skutočne Božie smetisko, kde smetie kráľovstva Božieho bude zapáchať a horieť naveky. To smetie, tie nepotrebné a neužitočné nástroje sú všetci ľudia hriešni a nekajúci, vedome a dobrovoľne prestupujúci zákony Božie a svätej Cerkvi.

Kde bude peklo, to nám nikto nepovedal. Ani Boh. A nám to ani netreba vedieť. Stačí nám vedieť, že peklo iste je. A starajme sa, aby sme do neho neprišli.

KTO PRÍDE DO PEKLA?

Každý, kto zomre v ťažkom, smrteľnom hriechu, ako blesk zletí do pekla ihneď po odlúčení duše od tela. Sv. Ján Evanhelista hovorí: »Bázlivci (čo sa hanbia za svoju vieru) a neverci a ohavníci a vrahovia a smilníci a čarodejníci a modlári a všetci luhári budú mať svoj diel v jazere horiacom ohňom a sírou« (Zjav. 21, 8). Do pekla netreba tisíc ťažkých hriechov. Stačí jeden jediný!

Nikto zo žijúcich ľudí nie je istý pred peklom. »Kto stojí, nech hľadí, aby nepadol« napomína sv. Písmo. Každý môže upadnúť i do najťažších hriechov. Kto je teraz dobrý, môže byť pozdejšie horší, áno, i prekliaty. Sv. Pavel bol najslávnejší z apoštolov. Až do tretieho neba bol vyzdvihnutý a predsa hovoril, že trestá svoje telo, aby azda iným kázuc, sám nebol prekliaty. (Kor. 9, 27.) Podľa sv. Písma s bážňou a trasením máme pracovať na svojom spasení.

I malých hriechov treba sa varovať, lebo malé hriechy sú priama cesta k ťažkým hriechom. Sv. Terézia, čo žila v 16. storočí, rozpráva: »Anjel Strážca mi dal nahliadnuť do pekla. Ukázal mi v ňom jedno hrozné miesto a pri tom mi hovoril: »Toto miesto bolo pripravené pre teba a bola by si tam prišla, keby si sa nebola obrátila k lepšiemu životu.« A ona nikdy veľký hriech neurobila. Len rada čítala zábavné a zamilované knihy a udržiavala priateľstvo s osobami. To ju privádzalo k malým hriechom a prekážalo jej milovať Boha celým srdcom. Keby toho nebola zanechala, bola by upadla i do veľkých hriechov a v nich by bola aj zomrela a tak by bola prišla do pekla.

A čo ty máš na duši? Len malé hriechy? Aké miesto by si dostal, keby si teraz zomrel? Prečo stále odkladáš s polepšením? Prečo nechodíš na sv. misiú? Je to azda pre teba posledná milosť a posledný varovný hlas Boží, ktorý ťa volá: Ratu sa pred strašným večným peklom! Budeš v ňom iste, keď sa nepolepíš, keď hrešíš, preklínaš neprestaneš, keď hriešnych zábav a známostí nezanecháš, keď od pijatyky neprestaneš, keď ukradenú vec nevrátiš, keď cudzoložstva nezanecháš, keď k zatajeným hriechom sa nepriznáš!, keď od hriešnych návykov si neodvykneš.

EŠTE JEDNA TEHLA.

Francúzsky filozof Abelard bol síce katolík, ale neskoršie stal sa veľmi ľahkomyselný. Ale jeden sen ho priviedol opäť na dobrú cestu. Vo sne bol nesený akousi neviditeľnou rukou medzi nebom a zemou. Naraz začne padať nižšie a nižšie až nakoniec vidí, že je pri vchode do pekla. Ulice samý oheň, dlážba žeravé kamenie, domy horiace múry. V každom domku je jeden zavrhnutý. Neviditeľná ruka hnala ho do pekelného mesta. Ako šialený letel ulicami — tu naraz vidí, ako jeden domček práve dostavujú. Len ešte jedna tehla chýbala. Pre koho je tento domček? — spýtal sa. Robotníci s diabolským smiechom mu odpovedeli: »To je dom pre slávneho filozofa Abelarda z Paríža. Ešte jedna tehla, to jest, ešte jeden ťažký hriech a už bude tuná.« Pri týchto slovách sa prebudil A hneď si zamienil: »Ten smrteľný hriech nikdy neurobím.« Vyspovedal sa a začal opäť dobrý kresťanský život.

Tak urob aj ty, a to ihneď. Lebo ani ty nevieš, či i k tvojmu pádu do pekla nechýba už len jeden ťažký hriech.!

AKO SA ZACHRÁNIŤ PRED PEKLOM?

Sv. Tomáša Akvinského, najväčšieho učenca celej katolíckej Cerkvi, pýtala sa raz jeho sestra: »Brat, čo mám robiť, aby som sa spasila?« A on jej odpovedal: »Spasiš sa, keď budeš chcieť.« Veľmi dobre jej odpovedal. Naše spasenie záleží od Boha a od nás. Boh chce spasiť všetkých ľudí. (Tim. 2, 4.) A Boh aj všetko urobil a robí, aby každý mohol byť spasený. Teraz už ostáva len naša práca, spasiť sa. My musíme tiež niečo urobiť pre svoje spasenie. Boh nikoho do neba nútiť nebude. **My musíme chcieť byť spasenými a musíme robiť, čo môžeme, aby sme boli spasení.** A potom už Boh sám urobí všetko, aby sme skutočne došli splnenia svojej túžby. Človeče, pričiň sa a Boh ti pomôže. To príslovko platí aj v záležitosti spasenia duše. Urob aj ty, čo môžeš, aby si sa zachránil pred peklom a zaistíš si spasenie. A čo máš urobiť?

1. Úprimne sa vyspovedaj! Priznaj sa k svojim hriechom kňazovi, odsúď sa sám pri sv. spovedi, a neodsúdi ťa Boh po smrti. A po spovedi staraj sa všetkými silami uchrániť sa každého ťažkého hriechu. A aby si sa hriechu uchránil,

2. pamätaj na peklo! Sv. Ján Zlatoústý hovorí: »Kto sa stále trasie pred peklom, nikdy do neho nepríde, lebo tento strach ho bude stále očisťovať.« (MG 49, 73.) A sv. Bernard hovorí: »Čím častejšie budeš sostupovať do pekla za živa, tým si istejší, že do neho neprídeš po smrti.« A sv. Ján Zlatoústý mal v izbe obraz pekla a vždy naň pozeral, keď mu prišlo po-

kúšenie k hriechu. Tak maj i ty obraz pekla v srdci a pozri sa naň, keď ti príde pokúšenie k hriechu.

3. Modli sa! Proste a bude vám dané, hovoril Isus Christos. Pros, aby si bol spasený a neprestaň nikdy prosiť a tvoja prosba bude vyplnená. Modli sa v pokušeniach k hriechu: »Isuse, Marie, ratujte ma od hriechu!«

4. Uctievaj Matku Božiu! Matka chráni dieťa a dáva mu všetko dobré. Tak aj teba Matka Božia, Prečista Diva Maria bude chrániť od pekla a vyprosí ti večné spasenie, keď ju budeš uctievať ako dieťa matku. Maj v úcte Jej sväté meno a modli sa k nej. Dobrý ctiteľ Prečistej Divy ešte nezahynul a nezahynie! Tak učia svätí Otcovia Cerkvi.

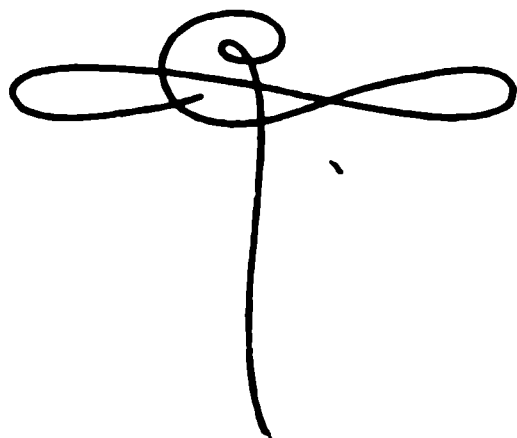
5. Častejšie sa spovedaj a prijímaj sv. Pričastie. Chorý musí sa liečiť a dobre jesť. Po hriechu Adama každý človek je duševne chorý. Sv. spoveď je všemožúci liek a sv. Pričastie je pokrm a nápoj našej duše. Bez pokrmu nemožno žiť, tak bez sv. Pričastia nemožno sa hriechu uchrániť. »Keď nebudete jesť Tela Syna človeka a piť jeho Krvi, nebudete mať život v sebe« — hovoril sám Isus Christos (Joann 6, 53).

6. Varuj sa blízkej príležitosti k hriechu. Kto nechce zhorieť, nesmie ísť do ohňa. A kto nechce upadnúť do hriechu, nesmie ísť na také miesto, do takej spoločnosti, k takým ľuďom, kde by iste, alebo skoro iste upadol do ťažkého hriechu. Keď ti je drahá tvoja duša, utiekaj s takého miesta, z takej spoločnosti, od takých kamarátov a hľadaj si dobrú spoločnosť, dobrých ľudí za priateľov.

Čo z toho všetkého?

Z toho, čo doteraz bolo povedané, jasne vychádza, že je život za hrobom a to život večne trvajúci: pre dobrých v nebi a pre zlých v pekle. Že je peklo, o tom nemôže byť žiadnej pochybnosti. Svedčí nám o tom náš rozum i naše srdce, presvedčenie národov a predovšetkým svedčí o tom neomýlny Boh. A do pekla stačí jeden jediný ťažký hriech! A preto **ťažký hriech je jediné a najväčšie zlo na svete**, ktorého sa má báť každý človek viacej ako smrti. Sv. Ján Zlatoústý hovorieval svojim veriacim: »To si prajem, aby ste si čo najlepšie pamätali, že veriacemu kresťanovi nemôže nič uškodiť na duši, ani diabol, **len hriech**«. (MG 49,235.) Ťažký hriech kradne človekovi milosť Božiu posväcujúcu, všetky zásluhy dobrých skutkov, zabíja duchovne dušu, robí človeka neschopným niečo si zaslužiť pre nebo, áno, zamyká nebo a otvára peklo, pozbavuje kresťana synovstva a občianstva v kráľovstve Božom a robí z neho syna diabla a občana pekla a núti Boha, aby trestal hriešnika už aj na svete.

Ale Boh nechce smrti hriešnika, ale aby sa obrátil a živý bol. (7zek. 18, 32.) Boh nechce nikoho poslať do pekla. »Veď preto poslal na svet Syna svojho, aby nikto, kto v neho veri, nezahynul, ale mal život večný«. (Joann 3, 16.) Boh všetkých chce spasíť a preto všetkých napomína, pred peklom varuje a k pokániu volá. Napomína, varuje aj teba, drahý čitateľ, touto knižočkou. Boh ťa volá k pokániu najmä pri sv. misii. Chce ti všetko odpustiť, len ty musíš sa úprimne a žalostne vyspovedať a svoj život polepšiť. Nuž povedz si s bludným synom: Pôjdem, vrátim sa k Otcovi svojmu a poviem: Otče, shrešil som pred Tebou, pred nebom i pred zemou... Bože, nie som hodný byť synom Tvojím, ale pre zásluhy Isusa Christa a na prímluvu Matky Jeho, Márii, odpusť mi všetky moje hriechy. Za všetky z celého srdca žalujem nielen preto, že som nimi nebo stratil a peklo zaslúžil, ale najviac preto, že som Teba dobrého Pána a Stvoriteľa urazil, proti Tebe sa buntoval, tebou pohrdol. Ale odteraz chcem sa úprimne polepšiť. O, daj mi k tomu svoju svätú milosť!

V kláštore

O. O. Redemptoristov

v Michaloveciach

možno dostať nasledujúce spisy:

1. Spasi dušu svoju, modlitebná knižka pre dospelých	20 Ks.
2. Spas svoju dušu, modlitebná knižka pre mládež	12 Ks.
3. Almanach Spolku sv. Jozefa	5 Ks.
4. Náuka viery (katechizmus)	5 Ks.
5. Deväťdňová pobožnosť Božského Srdca, Matky Ust. Pomoci, sv. Jozefa	3 Ks.
6. Ružencová knižka	5 Ks.
7. Tajomstvá sv. ruženca (pre živý ruženec)	5 Ks.

Nástenné kríže, ružence, sväté obrázky
a knihy

d o s t a ť

V MISIJNOM KNÍHKUPECTVE V NITRE

Misijné kníhkupectvo
a obchod s náboženskými predmetmi
Nitra, Slovensko.